köhuga inimesel on ka werd pähe kokku jooksnud, aga toidus, mis köhtu läheb, paneb werd jooksma ja teeb köik ihu sojaks.

Soe, aga mitte joobnukstegija jodaw asi, ni kui tee wesi, on ka kasulik; seda tundwad iga pääw kaupmehed poedes. Tema on kasulik ükspäinis weikese külmaga ja oonetes, aga wäljas ulitsa ja maantee peal ja tulise külmaga pole taast sugugi abi.

Kui wäljaspidised ihu liikmed, ni kui käed, jalad, nägu on ära kohmetand ehk külmand, siis on neid köige parem lume ja jäega öeruda, ehk külma weega kasta, mis on juba iga ühele teada. Kui sa seda wisi külmand kohta weel külmemaks teed ja oma liikmed köwaste liigutama akkad, siis akkab soe aegamööda muist liikmetest külmanud kohta minema ja teda sojaks tegema: sepärast et weri akkab siis jälle kokku piigistud soonde sisse minema. Kui külmand inimest äkitselt soja kohta wijakse ehk kohmetand koha peale midagi soja asja pannakse, siis läheb se koht koguni raisku, mis on igaühele teada.

Sest wöib ära arwata, et kui keegi on kangeste ära kohmetand ja peab weel külma kätte jääma, siis on

tal parem napsi asemele natuke külma wet jua. Need inimesed, kes juhtusid külma ja tuisuga lume angede sisse jääma, söid suure jänuga lund ja jäid koguniste terweks. Sisse wöetud külm wesi on nisama ea külmanud ihule, kui seegi, kellega pealt poolt ihu kastetakse. Ta wöib köik liikmed ühtewiisi sojaks teha, ja wöib ka werd pea ajudest wälja ja ihu mööda lajale ajada.

Külmand inimene ei wöi mitte enne soja ja joobnuks tegijat jooki sisse wötta, kui ta ihu on jo pealt poolt nönda soe, kui terwel inimesel.

Soja ahju juure ei pea kangeste kohmetand inimene minema, seda wähem külmand.

Siin wöib teada anda, kuidas on koguniste ära külmand inimesi surmast päestetud ja kuidas neid wöib päesta.

Ära külmand inimest ei pea kunagi koguniste surnuks arwama, iga kord peab köik läbi katsuma, mis wöib surnud elawaks teha; sepärast et inimene, keda möni kord arwatakse surnud olewad, tuleb mitme tunni pärast elusse, kui köik abi saab läbikatsutud.